

تنگ ٿڌي ئا پوري
عوسما ني حاجي مارف
ءِ عراق!..

[illegible]

تجارت نان و دواي كشان و وي هـزكانى لـ عراق، واشنتن كـرستـيـكى دارايى كاريگرى لـ دستدايـ، كـ پـيوـندى بـ داهاتى نـوتـى عراق و هـيـ، تا ئـستاش لـ بانكى يـدگـي فـيدرايـ نيويـرك دانراوـ، ئـم پـيوـنديـ گرنگـ، چونكـ بـغدا پشت بـ نـوت دـبـستـت كـ نزيكـي ٩٠٪ ي بودجـي دـوـت دابـين دـكات، هـروـها پـويستـي بـ دـلار بـ دابـينـكـردنى دارايى بازركانى و هاوردـكـردنـ.

[illegible]

لڳڻ فراهوونى گماره لاوه کي کان، ناکه کي آمريکا و نهان ل تارانداه قيس نه ماوه، نه ستا استوخه کارينگه ري له سر عراق و کارينگه ري له سر بانک و کمپانيا و بازاره کانه هيه. دوايين ههم ته نابووري آمريکا جياواز له چاو سزاکانه پشودا، به و

په یو سزاګان چتر دوولایښ، نین، تڼیا تارانیا کړدته ټامانج، بېکو درېوونته وې بې ټووی هاوپېممانه درېکېکانیشی بگرته وې، له ټوګی چکرده وې سزا لاولکېکانه وې.

بې ټامانجګرتنی بانکېکان، بېنډرېکان، کېمپانیاګانی بېم و کېمپانیاګانی ګواستنه وې کې مامنه ټوګی ټران دېکن له وټاتانی وېک عراق، تورکیا، ټیمارات، چین.

حکومتی بېغدا له نوان چقې پای بندبون بې فشارګانی ټمریکا و سېنگری ټو پویندیه جیه- ټابووریاڼی کې عراق بې ټران وې د بېستنه وې، خې له دې زریان کېدا د بېنډته وې، مېسېلېک ته نها پویندی بې پای بندبون بې ټوشویندګانی ټمریکا وې نیی، بېکو پویندی بې کاردانه وې ټوګری لېسېر بانکېکان و بازای ټا ټوګی و ټیشتنی کا ټاکانه وې هې، له کا ټکدا کې ټابووری عراق له ټستاو ټووب ټووی فشاری زیاتر بېته وې. زېربې بانک و دام زراو داریدګان و کېمپانیاګانی ګواستنه وې پارې عراق مامنه ټوګی ټران دېکن، چ بېشوېکی ټسته وې یان نا ټسته وې له ټوګی نه وې ټدگیرانه وې، هېموویان دواي پاکجی نوې سزاګان، کېوتوونته ټر چاودېری ټمریکا وې. کاریګری ټر ټرنی ګور لېسېر سېقامگیری دراوی ناوخی و ناچگیری بازای ټوګی ټا ټوګی هې، بې له بېرچاوګرتنی ټووی کې ټیداری ترېمپ ټامانجی بېینی هېموو ټو ټوګیانې کې تاران بې دېربازبوون له سزاګان بېکاری دېه ټت، عراق د بېته قوربانی یېکېم.

هېستیاړی ټم مېسېلېک تڼیا کړتی دارایی ټکرته ته خې، بېو پېی قېبارې بازرګانی نوان بېغدا و تاران زیاتر حساباتی حکومتی عراق ټا ټتر دېکات، بېپې ټامار فېرمیېګانی و زارتي بازرګانی عراق، ټا ټوګی بازرګانی نوان هېردوو وټات له سې ۲۰۲۵ د ټیشتو ته نزیکی ۱۰ ملیارد لار، کې کېمېسک کا ټا ټخ دېکر ټت لوانه خراک و بېره مې بېکاره ټراو ټکان. توندکړنه وې سزاګان و سنووردارکړنی مامنه کړدن له ټوګی ټران، بېغدا ناچار دېکات بېدواي دېرواز و بازای بېدیلېګانی هاورد کړندا بېکته، ټمېش ټوګی ټچووی بودجې دېوت زیاد بکات، بېتایبېتی بې له بېرچاوګرتنی دابېزینی هېنارد کړنی ټوت بېهې داخستنی ګرووی هورمز وې.

ټووی شایانی باسې مېرج نیی سزاګانی ټمریکا بې سېر ټران بېته هې وټتانی ټا ټوګی بازرګانی نوان هېردوو وټات بېته واوی، ته نانته ټوګر عراقیش پای بند بېته وې ټوشویندګانی ټمریکا بېسېر ټراندا سېپاندویتی، چونکې سزاګان هېرچېنډ بېر فراوان بن، نابېته هې پچېانی ته واو ته ټا ټوګی بازرګانی نوان عراق و

ئێران، ئێران ئاگوگى بازىرگانى نوان هردوو وىات بى كى وىرگرتن لى دراوى ناوڤىيىكانيان، دىنارى عىراقى و تىمىنى ئىرانى بىوڤىچىت، دوور لى باىادىستى دىلارى ئىمىكىو.

على زىدى، پىيامى لى ئىدارى تىر مىو پىگىشتوو سىبارت بى پىوستى چىاندنى پىوئىدى ئابوورى و بازىرگانىكان لىگى ئىران و كار كردن بى بىنى ئىشتىنى دىلارى ئىمىكى لى عىراقىو بى ئىران، لى پىناو ئوى بىغدا نىكوڤىت زىر سزاكانى ئىمىكاو، حكومتى زىدى، لى هوى پىوئىدى و هارىكارى ئابوورى لىگى ئىرانى ئىمىكا، نىك تىنها يارمىتىدانى عىراق بى دىچوون لى قىرانى ئابورى ئىستى، بىكو دىنىابون لىوى هىچ سزايىك بىسار عىراقدا نىسپىندىرت و پىوئىدى نوان واشنتى و بىغدا بىگىست بى پىوئىدىكى هاوبىشى و هاوكارى ئابوورى، هروها تىرسى ئوى هىمى كى سزاكانى ئىمىكا بى دامودىزگاكانى عىراق دىرئىبىتىو، ئىگىر هاوكارى ئابوورى و دارايىكان لىگى ئىران بىردىوام بىت، ئىگىر واشنتى بىيارى توندكردنوى ئوشوئى سزايىكانى بدات، ئىوا دامىزراوى دارايىكانى عىراق دىتوانن خىيان لىبىردىم سزاكاندا بىبىننىو كى ئابورى عىراق بى زىحمىت بىرگى كاردانىوكانى دىگرت، بىتايىتى لى ئىستادا.

لىلاىكى دىكو وى حكومتىكى زىدى ووبىووى فشارىكانى تاران دىبىتىو بى ئوى گىمارىكانى ئىمىكا پشتگو بخت و كىنا ئابوورى و بازىرگانىكانى نوان هردوو وىات بىبارىزىت، كىمارى ئىسلامى ئىران دواى اگىياندنى هىمىتى سزاكانى ئىمىكا بى خىراى پىوئىدىان بى بىرپىرسانى عىراقىو كردوو بى ئوى جىخت لىسار پىوستى پا بىندن بوون بىو سزايان بىكوئىو، بىرپىرسانى ئابوورى و سىاسى ئىران لىم دوايىاندا سىردانى بىغدايان كردوو بى دىشتىنى پلانىك بى بىنگارىبوونوى سزاكانى ئىمىكا بى سار ئىران و دىنىابوون لى بىردىوامى پىوئىدى بازىرگانى و دارايىكانى نوان هردوو وىات، تاران دىبىتى دىنىابىت لىوى بازايى عىراق وى شوئى سىركى بى بىرهىمىكانى بىمىتىو، هاوكات عىراقىش وى دىرگى پىشتىو بى دىستىهئانى دىلارى ئىمىكى بىبارىزىت، هروها ئىران پىشنىارىيان بى زىدى كردوو بى ئوى بىشكى لى كىشتى نىوتىهگىركانى عىراق بى گىرووى هورمىزدا تىپىن، لىبىرامبىر پا بىندن بوونى عىراق بى سزاكانى ئىمىكا، ئىمىش زىدى دىخاتى نوان دوو بىزاردى قورسوىو، لىوانىش هوىدان بى دىستىكردنوى هىناردىكردنى نىوت بى كىمىكردنوى تىنگىزى ئابوورى، هاوكات دووركىوتنىو لى مىترسى توو كىردنى واشنتى و بىركىوتنى عىراق بى سزاكانى ئىمىكا.

ئەيران قسەکانى خەي لە دژى ئەو وەلاتانە پەرەپەدا كە ئنگە پا بەندى سزاكانى ئەمريكا بن، ھەروەھا ھەموو شەخسەكە لە بەرژەندى ئەو وەلاتانە دەكەن كە ھاوکاری ئەمريكان لە جەبەجەكردنى گەمارە سەپەرراوەكانى سەر ئەران. بەلام پەدچەت لەبارى ەمەلیوە ئەگەرى ئەو كەم بەت كە ئەران ەقراق بکاتە ئامانج، ئەگەر پا بەندیش بەت بە سزاكانى ئەمريكا بە سەر ئەران، چونكە چەندین كەناى پشەتەو ھەن بە ھاریکاری ئابوورى نەوان ئەران و ەقراق.

گەورەترین كاردانەوی نینگەرانی لایەنەكانى حەشدى شەعبى نزیك بە ئەران، ئنگە كەمپانیا نەوتیە ئەمريكیەكان بەكەنە ئامانج كە لە ەقراق كاردەكەن، تا فشار بەخەنە سەر واشنتەن بە ئەوێ سزا ئابووریەكانى لەسەر تاران سووك بکات، سینارییەكی لەو شەوێ كاردانەوی نوو دەخاتە بەردەم حكومەتى ەقراق، ئەمەش بە دەنیاییوە ەقراق بەرەووی سزاكانى ئەمريكا دەبەتەو و ەقراق لە قەیرانیەكی ەستەقینە ەادەگرت.

توانای واشنتەن بە سزادانى ئەو قەوارانەى كە لەووی ئابووریەو لەگە ئەراندا ھاوکاری دەكەن، گوشاریش بە سەر بەغدا، بەلام مەرج نییە بە مانایكەتایى ھاتنى پەيوەندیە بازەرگانى نەوان ھەردوو وەلات بەت. سزاكان بازارە ناوخەییەكانى ەقراق پەكدەخەن و فشارە داراییەكان لەسەر حكومەت زیاتر دەبن، بەلام، مەرج نییە ئەمە بەتە ھەي داخستنى سەرچەم كەناە بازەرگانى نەوان بەغدا و تاران، بە لەبەرچاوەگرتنى ئەو ەگەیانەى كە بوار بە بەشەك لە ئاوەگەى بازەرگانى و دارایی نەوان ھەردوو وەلات دەدەن بەردەوام بەت.

گرنگى ئەو كەناەنە زیاتر دەبەت، چونكە ھەندەك ئاوەگەى بازەرگانى نەوان ەقراق و ئەران پشەت بە دراو ناوخەییەكان دەبەستەت، ئەمەش پەویستی بەكارھەنانە دەلار لە ھەندەك مامەتەدا كەمدەكاتەو و توانای ئەو دەدات بە بازەرگان بە درەژدان بە ھەندەك لە چالاكیەكانیان لە دەرەوێ ئەو سیستمە داراییەى كە واشنتەن چاودەرى دەكات. سزاكانى ئەمريكا بە سەر ئەران، ھەرچەندە کاریگەر بن، ناتوانن كەناە بازەرگانى فەرمى و نافەرمىەكانى نەوان دوو وەلات لەناوبەن، بەتایبەتى بە لەبەرچاوەگرتنى ئەزموونى دوور و درەژى تاران لە مامەتەكردن لەگە سزاكان و دەزینەوێ ەگەى بەدیل.

بەم پەیە، بە بەغدا، قەیرانەكە تەنیا پەيوەست نییە بە پا بەندبوون یان ەتكردنەوێ سزاكانى ئەمريكا، بەكەو زیاتر پەيوەندى بە توانای حكومەتەو ھەيە بە بەرەو بەردنى تەكەك لە بەرژەندى نەدیە تەكەاوەكان: پاراستنى پەيوەندیە ئابووریەكانى لەگە ئەران، پاراستنى دامەزرراوە داراییەكانى لە سزا لاوەكیەكان و دەنیابوون لە

بەردەوامى ئىشتىنى نەوت و بازىرگانى، ھەروھە ئىككىستىن و پاراستىنى
ئارامى پەيوەندى ئابورى لىگە ھەرىم، لى كاتەكدا كە ژور
مانە ئىكەنى ئابورى ەراق بەرى و بچووكبۈۈنە دىچەت و ئاۋوگە
خەراى دىخەكە و مەلەنەكان ھەرى ئىدە دىاردە ئىكە نىشان ئەدات.

عوسمانى حاجى مەرف